

NEDAĆE I ISKUŠENJA

El-imām El-'Izz bin 'AbdusSelām

NEDAĆE I ISKUŠENJA

Imām El-'Izz bin 'AbdusSelām

Plav, Sandžak
dhul-qa'de **1434.** ***hidžretske***
septembar 2013. godine

Izdavač:
"K e l i m e t u l – H a qq"
Plav, Sandžak
www.kelimetul-haqq.com
www.kelimetul-haqq.org
kelimetul_haqq@hotmail.com

Autor:
imām El-ʹIzz bin ʹAbdusSelām

Prevod, unos, prelom i lektura teksta:
Ebū Ahmed

Dizajn korice:
ʹĀsim Ebū Merjem

Štampa:
"K e l i m e t u l – H a qq"

Rekao je Allāhov Poslanik Muhammed, sallallāhu 'alejhi we sellem:

*''Najvrijedniji džihād je reći **riječ istine** pred nepravednim vladarem.''*[1]

*''Prvak šehīdā je Hamza, a potom čovjek koji dođe nepravednom vladaru, kaže mu **istinu** u lice, pa ga vladar ubije.''*[2]

*''Neka nikoga od vas ne spriječi strah od ljudi da kaže istinu kada je vidi ili bude njen svjedok, jer mu **riječ istine** neće približiti čas smrti, niti mu umanjiti nafaku.''*[3]

---

[1] *hadīth* bilježe Ebū Dāwūd, et-Tirmidhī i Ibn Mādže u svojim *''Suneni-ma''* od Ebū Se'īda el-Hudrija i Ebū Umāme el-Bahilija.

[2] *hadīth* bilježi Hākim od Džābir ibn 'Abdullāha.

[3] *hadīth* bilježi *imām* Ahmed u svome *''Musnedu''* od Ebū Se'īda el-Hud-rija.

BIOGRAFIJA AUTORA

On je Ebū Muhammed 'IzzudDīn 'Abdul'Azīz ibn 'AbdisSelām ibn Ebil-Qāsim ibnil-Hasen ibn Muhammed ibnil-Muhedhdheb es-Sulemī eš-Šāfi'ī, zvani ''sultān učenjakā''. Rođen je u Damasku 577. ili 578. hidžretske godine u siromašnoj porodici.

O njegovom djetinjstvu i odgoju nije mnogo poznato, ali je poznato da je učio pred učenjacima Damaska, a onda otputovao za Bagdād gdje je učio pred njegovim učenjacima. Prvi od njegovih šejhova (učitelja) bio je qādija DžemaludDīn el-Harastānī i Ebū Tāhir Berekāt el-Khušū'ī, poznati hāfidh pred kojim je on učio hādith. Onda je počeo da prisustvuje časovima FahrudDīna ibn 'Asākira, imāma šāfi'ijā u Šāmu i naučio je fikq od njega. Učio je osnove usūlul-fiqha pred SejfudDīnom el-Āmidijem, poznatim stručnjakom na ovom polju i nastavio je svoje studiranje hadītha pred Bahā'udDīnom ibn 'Asākirom, poznatim učenjakom hadītha. Postigao je detaljno znanje različitih islamskih nauka i dostigao stepen mudžtehida.

Autor je, također, držao hutbe, održavao predavanja i podučavao i tako je činio sve dok nije preselio podučavajući u mnogim poznatim školama Damaska, a onda i Kaira.

Bio je čvrst u borbi protiv novotarija i iskorijenio je mnoge novotarije koje su bile poznate u njegovo vrijeme.

Uvijek je govorio istinu, čak i ako je to bilo protiv vladara, a kada je vladar Damaska dao neku zemlju Francima, prestao je da za njega upućuje dovu sa minbera. Kao rezultat ovoga bio je uhapšen i naposljetku je bio prognan u Egipat.

U Egiptu se direktno obratio njegovom vladaru pred njegovom vojskom, zahtijevajući da on iskorijeni zla koja su bila praktikovana tamo, kao što je pijenje vina, i ovoj se praksi stalo u kraj. Kada je bio upitan da li se tada bojao, on je odgovorio da mu je pala na pamet Allāhova Veličina i odjednom mu je izgledalo da je vladar postao mače.

Osim po svojoj hrabrosti, on je takođe bio poznat po svojoj bogobojaznosti i zuhdu (asketizmu), a kada se preselio za Egipat brzo je postao vodeći vjerski autoritet kome su upućivana mnoga vjerska pitanja.

Imao je mnoge učenike među kojima su bili Ibn Deqīq el-'Id, ŠihābudDīn el-Qarāfī, Alā'udDīn el-Bādžī, ŠerefudDīn ed-Dimjātī i Ibnul-Munejjir.

Napisao je mnoge radove od kojih su: *“Tefsīr el-Qur'ān“*, *“El-Fewā'id fil-Mušqilil-Qur'ān“*, *“Medžāzul-Qur'ān“*, *“Mukhtesar Sahīh Muslim“*, *“El-'Aqā'id“*, *“El-Ferq bejnel-Īmān wel-Islām“*, *“Qawā'idul-Ahkām“*, *“El-Qawā'idus-Sugrā“*, *“El-*

Īmām fī Bejān Edilleh el-Ahkām", "*Fetāwā el-Misrijje*", "*Šedžeretul-Me'ārif*", "*Šerh Esmā'il-Husnā*" i "*Bidājetus-Sūl fī Tafdīlir-Resūl*".

Preselio je u Egiptu 660. godine hidžretske u dobi od 82 ili 83 godine, Allāh mu se smilovao.

NEVOLJE I ISKUŠENJA

Mudrost i Koristi

U ime Allāha, Milostivog, Samilosnog. Neka su salawāt i selām na našeg poslanika Muhammeda, na njegovu porodicu i ashābe.

Šejkh, imām, dokaz islāma, Ebū Muhammed ibn 'Abdul'Azīz ibn 'AbdisSelam ibn Ebil-Qāsim es-Sulemī eš-Šāfi'ī, Allāh okoristio muslimane putem njega i oprostio njemu, nama i svim muslimanima, je rekao:

U iskušenjima, nevoljama, nedaćama i nesrećama nalaze se brojne koristi; ove koristi imaju različite stepene značaja, koje se razlikuju u skladu sa različitim stepenima ljudi:

- **UVIĐANJE (SHVATANJE) VELIČINE ALLĀHOVOG GOSPODARSTVA I NJEGOVE SVEOBUHVATNE MOĆI.**

- **SHVATANJE POKORNOSTI I PONIZNOSTI SLUŽENJA (ROBOVANJA).**

  To je ono na što ukazuju riječi Uzvišenog Allāha:

ٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَٰبَتۡهُم مُّصِيبَةٞ قَالُوٓاْ إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّآ إِلَيۡهِ رَٰجِعُونَ

"One koji, kada ih kakva nevolja zadesi, kažu: "Mi smo Allāhovi i mi ćemo se Njemu vratiti!" " [4]

Oni priznaju da pripadaju Njemu, priznaju da oni nisu ništa drugo već Njegove pokorne sluge, da će se oni vratiti Njemu za sud i da su podložni Njegovom propisivanju i odredbi. Oni znaju da oni nemaju gdje pobjeći od Njega i da nemaju načina da od Njega umaknu.

- **OSTVARIVANJE ISKRENOSTI ZA UZVIŠENOG ALLĀHA.**

Ovo je zato što nema načina suzbiti tegobu, osim obraćanjem Njemu i nema nikog drugog na koga se čovjek može osloniti da to otkloni osim Njega:

وَإِن يَمۡسَسۡكَ ٱللَّهُ بِضُرّٖ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ

"Ako te od Allāha neka nevolja pogodi, - pa, niko je osim Njega ne može otkloniti." [5]

فَإِذَا رَكِبُواْ فِي ٱلۡفُلۡكِ دَعَوُاْ ٱللَّهَ مُخۡلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ

"Kad se u lađe ukrcaju, mole se Allāhu, iskreno Mu vjeru ispovjedajući." [6]

---

[4] sūra el-Beqare, 156. ājet.

[5] sūra el-En'ām 17. ājet.

[6] sūra el-'Ankebūt, 65. ājet.

- **OKRETANJE U POKAJANJU** [7] **KA UZVIŠENOM ALLĀHU I USMJERAVANJE SVOG SRCA NJEMU:**

وَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَـٰنَ ضُرٌّ دَعَا رَبَّهُۥ مُنِيبًا إِلَيْهِ

"Kad čovjeka zadesi nevolja, on dovi Allāhu okrećući se ka Njemu." [8]

- **POTČINJENOST I DOVA:** [9]

فَإِذَا مَسَّ ٱلْإِنسَـٰنَ ضُرٌّ دَعَانَا

"Kad čovjeka kakva nevolja snađe, on Nas doziva." [10]

---

[7] Inābah: vraćanje, povratak. Ibnul-Qajjim (''*Medāridžus-Sālikīn*'', 1/467) je rekao: ''*Inābah obuhvata četiri stvari: ljubav prema Allāhu, pokornost Njemu, okretanje ka Njemu i okretanje od svega mimo Njega. Za osobu se ne može reći da je od onih koji su se okrenuli Allāhu (pokajnikā), sve dok on ne ispuni sva ova četiri uslova. Sva objašnjenja selefā za ovo se ''vrte'' oko ovoga. Riječ također nosi značenje brzine okretanja i prednjačenja u tome, pa zato ''onaj koji se Allāhu okreće'' žuri da uradi ono što će zadovoljiti njegovog Gospodara vraćajući se Njemu u svakom momentu, a ponajprije u činjenju onoga što On voli.*''

[8] sūra ez-Zumer, 8. ājet.

[9] Du'ā: zvanje, prizivanje. El-Khattābī (''*Še'n ed-Du'ā*'', 4. str.) je rekao: ''*Značenje du'ā je robovo traženje od svoga Gospodara Njegove pomoći i stalne podrške. Srž toga je da osoba pokazuje svoju potrebu za Allāhom i da iskazuje svoju nemogućnost da sām promijeni bilo koju stvar ili poricanje da on ima ikakvu moć i sposobnost. Ova karakteristika je znak pokornosti i služi za primjer toga. Du'ā također u sebi nosi značenje hvaljenja Allāha i pripisivanja Njemu velikodušnosti i milosti.*''

وَإِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فِي ٱلْبَحْرِ ضَلَّ مَن تَدْعُونَ إِلَّآ إِيَّاهُ

"A kad vas na moru nevolja zadesi, tada nema onih koje prizivate osim Njega." [11]

بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَآءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ

"Ne, već bi Njega dizivali da, ako hoće, otkloni od vas ono za što ste Ga molili, a zaboravili bi one koje ste Mu ravnim činili." [12]

قُلْ مَن يُنَجِّيكُم مِّن ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ تَدْعُونَهُۥ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَىٰنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ ثُمَّ أَنتُمْ تُشْرِكُونَ

[10] sūra ez-Zumer, 49. ājet.

[11] sūra el-'Isrā', 67. ājet.

[12] sūra el-En'ām, 41. ājet.

"Reci: "Ko vas iz strahota na kopnu i moru izbavlja kad Mu se i javno i tajno ponizno molite: 'Ako nas On iz ovoga izbavi, sigurno ćemo biti zahvalni?!'" Reci: "Allāh vas iz njih i iz svake nevolje izbavlja, Pa vi ipak Njemu druge ravnim činite." [13]

- **STRPLJENJE:** [14]

[13] sūra el-En'ām, 63. i 64. ājet.

[14] Hilm: napuštanje brzine.
Er-Rāgib (*''El-Mufredāt''*) je rekao: *''To je sposobnost kontrolisati dušu i temperament u nastupu srdžbe.''*
El-Džāhiz (*''Tahzib el-Akhlāq''*) je rekao: *''To je napuštanje osvete u stanju ekstremne srdžbe, uprkos mogućnosti da se tako učini (tj. osveti).''*
El-Džurdžānī (*''Et-Ta'rifāt''*) je rekao: *''To je biti smiren u stanju srdžbe.''*
Ibn Hibbān (umro 354. hidžretske) (*''Rewdatul-'Uqalā''*, 170.-174. str.) je rekao: *''To je spriječiti dušu – pri nastupu nečega što ona ne voli – od upadanja u ono što je zabranjeno. Hilm je sačinjen od spoznaje, strpljivosti, prosuđivanja, ispitivanja i razboritosti... Pa sve i da hilm nema (druge) pohvalne karakteristike osim sprečavanja čovjeka da zapadne u grijeh i da uđe u pokuđene situacije, to bi bilo dovoljno da se on razumnima učini obavezom da ga se pridržavaju gdje god nađu za to priliku... Obavezno je razumnome da, kada postane srdit i ogorčen, ima na umu hilm koji Allāh ispoljava prema njemu uprkos njegovom učestalom prekoračivanju granica i upadanju u grijeh, pa bi ga ovo onda trebalo usmjeriti ka pokazivanju hilma i sprječavanju da ga srdžba odvede ka grijehu... A da hilm ima roditelje, jedan od njih bila bi inteligencija, a drugi tišina (ćutanje).''*
El-Māwerdī (umro 450. hidžretske) (*''Edeb ed-Dunjā wed-Dīn''*, 184. str.) je rekao: *''Hilm je od najplemenitijih osobina i najzaslužniji da ga posjeduje razuman i mudar. On služi da očuva čovjekovu čast, da ga sačuva od nevolje i brige i da privuče respekt i hvalu.''*

إِنَّ إِبۡرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٌ

"Ibrahim je doista bio pun sažaljenja i blag (obazriv)." [15]

فَبَشَّرۡنَٰهُ بِغُلَٰمٍ حَلِيمٍ

"I Mi ga obradovasmo dječakom blage naravi." [16]

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao (Ešedždžu 'AbdulQajsu): ***"Ti imaš dvije osobine koje Allāh voli: blagost i strpljivost."*** [17]

Stepeni strpljivosti se razlikuju u skladu sa veličinom iskušenja, a pokazivanje strpljivosti pri nastupu najžešćih nevolja je od njegovih najvećih pokazatelja.

- OPRAŠTANJE LJUDSKOM ČINIOCU (IZVRŠITELJU) KOJI JE PROUZROKOVAO ISKUŠENJE:

وَٱلۡعَافِينَ عَنِ ٱلنَّاسِ

"...i koji ljudima praštaju..." [18]

---

[15] sūra et-Tewbe, 114. ājet.

[16] sūra es-Saffāt, 101. ājet.

[17] hadīth bilježi imām Muslim (broj 17. i 18.) od Ibn 'Abbāsa i Ebū Se'īda el-Khudrija, radijallāhu 'anhumā.

فَمَنْ عَفَا وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ

"A onoga koji oprosti i izmiri se Allāh će nagraditi." [19]

A pokazivanje oprosta u nastupu najvećih nevolja je od najvećih najvećih manifestacija. [20]

- **STRPLJIVOST I USTRAJNOST USRED ISKUŠENJA.** [21]

---

[18] sūra Ālu 'Imrān, 134. ājet.

[19] sūra eš-Šūrā, 40. ājet.

[20] Ibn Hibbān (131. str.) je rekao: *''Nužno je da razuman čovjek svoju dušu navikne da oprašta ljudima i da napusti vraćanje zlom na zlo. Ovo je zato što nema ništa što će ućutkati zlo bolje nego dobar tretman i milosrđe i jer nema ništa što će podstaći zlo više nego vraćanje zlim na zlo... Ko god žudi za obilnom nagradom, želi da dobije naklonost i dobar spomen, neka iskusi gorčinu suprotstavljanja svojim niskim strastima i okretanje ka putu koji smo istakli: spajanjem odnosa kada su prekinuti, davanjem usred sprečavanja, hilmom usred džehla i oprostom usred dhulma. Ovo su najveći edebi i postupci bogobojaznih.''*

[21] Sabr: uzdržati se i zadržati.
Er-Rāgib je rekao: *''To je uzdržati dušu kako je određeno šerī'atom i intelektom.''*
El-Džāhiz je rekao da je to osobina sastavljena od trijeznosti i hrabrosti, a el-Menāwī je rekao da je to sposobnost suočiti se sa uznemirujućim i bolnim okolnostima, fizičkim i mentalnim.
To je uzdržati dušu od patnje i nezadovoljstva, uzdržati jezik od žaljenja i uzdržati udove od rastrojstva; to je ostati čvrst na Allāhovim propisima u svim okolnostima i suočiti se sa nedaćama najboljim ponašanjem.
Ibn Hibbān (126.-128. str.) je rekao: *''Na početku je razumnome obaveza da se čvrsto drži sabra pri sāmom nastupu teškoće. Kad postane čvrst na*

Ovo vodi ka Allāhovoj ljubavi i povećava Njegovu nagradu:

وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلصَّٰبِرِينَ

"A Allāh strpljive voli." [22]

إِنَّمَا يُوَفَّى ٱلصَّٰبِرُونَ أَجْرَهُم بِغَيْرِ حِسَابٍ

"A oni koji budu strpljivi biće bez računa nagrađeni." [23]

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao: ***"Nikom nije dat poklon bolji i sveobuhvatniji od sabra."*** [24]

---

ovome, on bi trebao da pređe na stepen zadovoljstva (ridā). Ako čovjek već nije postigao sabr, on bi čvrsto trebao da se drži usađivanja sabra u sebi, jer je to prva etapa ridā'a. Ako bi čovjek imao sabra on bi zaista bio plemenit, jer je sabr izvor svakoga dobra i utemeljenje sve pokornosti... Etape koje vode ka njemu su briga, budnost, razmišljanje, razboritost i usađivanje sabura u sebi; nakon toga dolazi ridā a to je vrh duhovnih položaja... Sabr je prikazan u tri stvari: sabr od grijeha, sabr na pokornosti i sabr u lice nesreća i nedaća."
Vidi također: Ibnul-Qajjim, *"Medāridžus-Sālikīn"* (1/162.-165.)

[22] sūra Ālu 'Imrān, 146. ājet.

[23] sūra ez-Zumer, 10. ājet.

[24] hadīth su zabilježili imāmi el-Bukhāri (broj 1429) i Muslim (broj 1053) od Ebū Se'īda el-Khudrija, radijallāhu 'anh.

- **DOŽIVJETI UŽITAK U NASTUPU NEVOLJE ZBOG MNOGIH KORISTI KOJE ONA SADRŽI.**

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao: ***''Tako mi Onoga u Čijoj je Ruci moja duša, oni (bogobojazni) pokazuju užitak pri nastupu nevolje kao što vi pokazujete užitak u vremenu lahkoće.''*** [25]

Ibn Mes'ūd, radijallāhu 'anh, je rekao: ''*Zaista su začuđujuće dvije omražene stvari: smrt i siromaštvo!*'' [26]

Oni su pokazivali užitak pri nastupu nevolje jer su oni dobro znali da ne postoji poređenje između teškoće te nevolje (sa jedne) i njenih plodova i koristi (sa druge strane). Ova situacija se može uporediti sa onim koji je izliječen od žestoke bolesti nakon pijenja odvratnog lijeka. [27]

---

[25] hadīth je zabilježio imām Ibn Mādže (broj 4024) Ebū Se'īda el-Khudrija, radijallāhu 'anh. El-Būsajrī je rekao da je njegov sened sahīh, kao što je rekao i el-Hākim (broj 119), a edh-Dhehebī se složio sa njim, kao i el-Albānī (*''Es-Sahīha''*, 144.)

[26] Ebū Nū'ajm, *''El-Hilje''*, 1/180, broj 416.

[27] Ebū Umame prenosi da je Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, rekao: ***''Allāh vas testira putem iskušenja da bi vas pročistio baš kao što se pročišćava gvožđe vatrom. Među vama ima onih koji ostaju sličeći čistome zlatu; takva je osoba koju je Allāh sačuvao od zlih djela. Među vama su i oni koji ostaju sličeći zlatom manjeg kvaliteta; takva je osoba koja upada u neki stepen sumnje. A među vama su i oni koji ostaju sličeći crnom zlatu; takva osoba ona je ona koja popusti pred iskušenjem.''*** Zabilježio ga je el-Bejheqī (''Šu'ab'', broj 9924). El-Hākim (broj 7878) je rekao da je sahīh, a edh-Dhehebī se složio.

- **BIVANJE ZAHVALNIM [28] U NASTUPU NEVOLJE ZBOG MNOGO KORISTI KOJE TO SADRŽI.**

Sa ovim se može uporediti slučaj bolesnog čovjeka koji zahvaljuje doktoru koji je upravo amputirao jedan od njegovih udova da bi spasio njegov život, i pored toga što će to njega onesposobiti u nekoj mjeri.

'Alī, radijallāhu 'anhu, je rekao: *''Sine Ādemov, ne raduj se imetku i ne očajavaj u siromaštvu. Ne budi potišten pri nastupu nevolje i ne raduj se u nastupu lahkoće, jer se zlato prečišćava putem vatre, a bogobojazni rob se prečišćava putem iskušenja. Nećete postići ono što želite osim napuštanjem onoga za čim žudite, a nećete postići ono čemu stremite izuzev putem sabra. Trošite sve svoje napore u pažljivom ispunjavanju dužnosti koje su vam učinjene obavezom.''*

[28] Šukr: hvaljenje drugoga za dobro koje je uradio nekome.
Ibnul-Qajjim (2/244) je rekao: *''Šukr je pokazati efekte Allāhovih bereketa jezikom putem hvale i priznavanja, u srcu putem svjedočenja i ljubavi i udovima putem predanosti i pokornosti.''*
El-Fejruzabādī je rekao da je šukr sagrađen na pet temelja: pokornost onome koji je dao bereket, voljenje njega, priznavanje njegovog bereketa, hvaljenje njega zbog toga i ne korištenje toga ni na koji način koji može da ne zadovolji njega.
Ibn Hadžer (*''Fethul-Bārī''*, 11/311) je rekao: *''Šukr obuhvata sabr na pokornosti i sabr na ustezanju od nepokornosti. Neki od imāmā su rekli da sabr zahtijeva šukr i da ne može biti upotpunjen bez njega, kao i suprotno. Otuda, ako jedno od njih nestane, nestaje i drugo. Pa ko god je u stanju primanja bereketa obaveza mu je da pokaže sabr i šukr – sabr u ustezanju od nepokornosti. Ko god je u stanju iskušenja, također mu je obaveza da pokaže sabr i šukr – šukr utemeljivanjem Allāhovih prava za vrijeme iskušenja. Zaista, pokornost pripada Allāhu u vremenima iskušenja i u vremenima lahkoće.''*

- **ISPAŠTANJE (OKAJAVANJE) GRIJEHOVA I GREŠAKA:**

وَمَآ أَصَـٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا۟ عَن كَثِيرٍ

"Kakva god vas njevolja zadesi, to je zbog grijehova koje ste zaradili, a On mnoge i oprosti." [29]

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao: ***"Vjernik se ne iskuša bolešću ili teškoćom, makar to bila briga koja ga uznemiri ili trn koji ga ubode, a da mu, kao posljedica toga, ne budu iskupljeni njegovi grijesi. "*** [30]

- **POKAZIVANJE MILOSTI PREMA ONIMA KOJI DOŽIVLJAVAJU ISKUŠENJE I PRISTUPANJE NJIMA U POMOĆ.**

Prenosi se da bi 'Isā, 'alejhis-selām, govorio: ''*Ljudi ili žive u vremenima lahkoće i blagostanja ili se suočavaju sa nedaćama. Zato budite milostivi onima koji doživljavaju nevolje i zahvaljujte Allāhu za vaše blagostanje.*'' [31]

---

[29] sūra eš-Šūrā, 30. ājet.

[30] hadīh su prenijeli imāmi el-Bukhārī (broj 5641) i Muslim (broj 2573).

[31] Mālik, 2/986.

Pjesnik je rekao:

''Jedini koji pokazuje milost prema zaljubljenima
je onaj koji je volio.''

- **RAZUMIJEVANJE VELIČINE BEREKETA LAHKOĆE I BLAGOSTANJA.**

Ovo je zato što bereketi nikada nisu istinski shvaćeni sve dok ih čovjek ne izgubi.

- **RAZUMIJEVANJE ONOGA ŠTO JE UZVIŠENI ALLĀH DAO DA BUDE REZULTAT OVIH NEDAĆA, U SMISLU NAGRADE NA ĀKHIRETU.**

- **UVIĐANJE MNOGIH SKRIVENIH KORISTI KOJE TO SADRŽI:**

فَعَسَىٰٓ أَن تَكۡرَهُواْ شَيۡـٔٗا وَيَجۡعَلَ ٱللَّهُ فِيهِ خَيۡرٗا كَثِيرٗا

"Moguće je da nešto mrzite, a da je Allāh baš u tome veliko dobro dao." [32]

وَعَسَىٰٓ أَن تَكۡرَهُواْ شَيۡـٔٗا وَهُوَ خَيۡرٞ لَّكُمۡ

"Ne volite nešto, a ono može biti dobro za vas." [33]

[32] sūra en-Nisā', 19. ājet.

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلۡإِفۡكِ عُصۡبَةٌ مِّنكُمۡۚ لَا تَحۡسَبُوهُ شَرًّا لَّكُمۖ بَلۡ هُوَ خَيۡرٌ لَّكُمۡ

"Medu vama je bilo onih koji su iznosili potvoru. Vi ne smatrajte to nekim zlom po vas; ne, to je dobro po vas." [34]

Kada je tiranski vladar uzeo Sāru od Ibrāhīma, jedna od skrivenih koristi ovog iskušenja je bila da je njoj kasnije bila data Hadžer kao robinja koja je Ibrāhīmu rodila Ismā'ila, iz čijeg potomstva je rođen predvodnik vjerovjesnikā i pečat poslanika, sallallāhu 'alejhi we sellem. Pogledaj i vidi kako je velika skrivena korist bila u tom iskušenju!

Rečeno je:

''*Koliko je mnogo blagodati (bereketa) skriveno*
pod velom iskušenje (nevolja, nedaća).''

Druga osoba je rekla:

''*Možda ono što je omrznuto*
sadrži mnoge berekete od Allāha.''

---

[33] sūra el-Beqare, 216. ājet.

[34] sūra en-Nūr, 11. ājet.

- **ISKUŠENJA I TEGOBE SPREČAVAJU ČOVJEKA OD ZLA, SUJETE, HVALISAVOSTI, OHOLOSTI, RAZMETANJA I TLAČENJA.**

Da je Nemrud bio neko jadan i nemoćan, slijep i gluh, on se nikada ne bi raspravljao sa Ibrāhīmom u vezi njegovoga Gospodara. Međutim, on je bio obmanut u tome svojom vlašću kao što je ukazano od Uzvišenog Allāha:

أَلَمۡ تَرَ إِلَى ٱلَّذِي حَآجَّ إِبۡرَٰهِـۧمَ فِي رَبِّهِۦٓ أَنۡ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ ٱلۡمُلۡكَ

"Zar nisi čuo za onoga koji se sa Ibrahimom o njegovu Gospodaru prepirao, onda kada mu je Allāh vlast dao?" [35]

Slično ovome, da je faraon bio iskušan, on nikada ne bi rekao:

أَنَا۠ رَبُّكُمُ ٱلۡأَعۡلَىٰ

"Ja sam Gospodar vaš najveci!" [36]

Uzvišeni Allāh je rekao:

وَمَا نَقَمُوٓاْ إِلَّآ أَنۡ أَغۡنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ مِن فَضۡلِهِۦ

[35] sūra el-Beqare, 258. ājet.

[36] sūra en-Nāzi'āt, 24. ājet.

"A prigovaraju samo zato što su ih Allāh, iz obilja Svoga, i Poslanik Njegov imućnim učinili." [37]

كَلَّآ إِنَّ ٱلۡإِنسَـٰنَ لَيَطۡغَىٰٓ ۝٦ أَن رَّءَاهُ ٱسۡتَغۡنَىٰٓ

"Uistinu, čovjek se uzoholi čim se neovisnim osjeti." [38]

وَلَوۡ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزۡقَ لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوۡاْ فِى ٱلۡأَرۡضِ

"Kad bi Allāh svim Svojim robovima davao opskrbu u obilju, oni bi se na Zemlji osilili." [39]

وَٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مَآ أُتۡرِفُواْ فِيهِ وَكَانُواْ مُجۡرِمِينَ

"A oni koji su zlo radili odavali su se onome u čemu su uživali i grešnici su postali." [40]

لَأَسۡقَيۡنَـٰهُم مَّآءً غَدَقًا ۝١٦ لِّنَفۡتِنَهُمۡ فِيهِ

---

[37] sūra et-Tewbe, 74. ājet.

[38] sūra el-'Aleq, 6. i 7. ājet.

[39] sūra eš-Šūrā, 27. ājet.

[40] sūra Hūd, 116. ājet.

"Mi bismo ih vodom obilnom pojili, da bismo ih time na kušnju stavili." [41]

وَمَآ أَرۡسَلۡنَا فِي قَرۡيَةٖ مِّن نَّذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتۡرَفُوهَآ إِنَّا بِمَآ أُرۡسِلۡتُم

بِهِۦ كَٰفِرُونَ

"Mi ni u jedan grad nismo Poslanika poslali, a da oni koji su na raskošan život bili navikli nisu rekli: "Ne vjerujemo mi u ono što je po vama poslano!" [42]

Upravo zbog ovih velikih koristi oni koji su najžešće iskušavani bili su poslanici, onda dobri robovi, a onda oni najbliži njima. [43] Oni su optuživani da su ludi, da su sihirbazi, proricatelji, bili su izvrgavani ruglu i ismijavani:

فَصَبَرُواْ عَلَىٰ مَا كُذِّبُواْ وَأُوذُواْ

"Pa su trpjeli što su ih u laž ugonili i mučili." [44]

[41] sūra el-Džinn, 16. i 17. ājet.

[42] sūra Sebe', 34. ājet.

[43] Hadīth su zabilježili Ahmed (broj 1481, 1494, 1555 i 1607), et-Tirmidhī (broj 2400) i Ibn Mādže (broj 4023) od Sa'da ibn Ebil-Weqqāsa. Et-Tirmidhī je rekao da je hadīth hasenus-sahīh. El-Hākim (broj 120) je rekao da je hadīth sahīh, a edh-Dhehebī se složio sa tim.

[44] sūra el-En'ām, 34. ājet.

Nama je rečeno:

أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَأْتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُم ۖ مَّسَّتْهُمُ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ وَزُلْزِلُوا۟ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصْرُ ٱللَّهِ ۗ أَلَآ إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ

"Zar vi mislite da ćete ući u Džennet, a još niste iskusili ono što su iskusili oni koji su prije vas bili i nestali? Njih su satirale neimaštine i bolest, i toliko su bili uznemiravani da bi i poslanik i oni koji su s njim vjerovali uzviknuli: "Kada će već jednom Allāhova pomoć!?" Eto, Allāhova pomoć je zaista blizu!" [45]

وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلْخَوْفِ وَٱلْجُوعِ وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلْأَمْوَٰلِ وَٱلْأَنفُسِ وَٱلثَّمَرَٰتِ ۗ وَبَشِّرِ ٱلصَّٰبِرِينَ

[45] sūra el-Beqare, 214. ājet.

"Mi ćemo vas dovoditi u iskušenje malo sa strahom i gladovanjem, i time što ćete gubiti imanja i živote, i ljetine. A ti obraduj izdržljive." [46]

لَتُبْلَوُنَّ فِيٓ أَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ ٱلَّذِينَ

أُوتُواْ ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَمِنَ ٱلَّذِينَ أَشْرَكُوٓاْ أَذًى كَثِيرًا

"Vi ćete sigurno biti iskušavani u imecima vašim, i životima vašim, i slušaćete doista mnoge uvrede od onih kojima je data Knjiga prije vas, a i od mnogobožaca." [47]

Ashābi su bili protjerani iz svojih domova i posjeda, prisiljeni da bježe ostavljajući svoje imetke iza sebe, njihova iskušenja su bila sve žešća i žešća, broj njihovih neprijatelja se uvećavao, u nekim situacijama su bili nadjačani i pobijeđeni, mnogi od njih su bili ubijeni na Uhudu i drugim mjestima i bitkama, Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je zadobio povrede na svom licu, jedan od njegovih kutnjaka je bio slomljen, njegova kaciga je na stranama njegove glave bila slomljena, rascijepana i razotkrila je njegovu glavu; njegovi neprijatelji su likovali, a njegovi

[46] sūra el-Beqare, 155. ājet.

[47] sūra Ālu 'Imrān, 186. ājet.

drugovi su očajavali. Na dan Hendeka oni su bili iskušani do te mjere da:

وَزُلۡزِلُواْ زِلۡزَالاً شَدِيدًا

"...su bili najžečćim potresom uzdrmani." [48]

وَإِذۡ زَاغَتِ ٱلۡأَبۡصَـٰرُ وَبَلَغَتِ ٱلۡقُلُوبُ ٱلۡحَنَاجِرَ

"...kad su se oči razrogačile, a duša došla do grkljana." [49]

Živjeli su u trajnom stanju straha, bijede i siromaštva. Bili su primoravani da vezuju kamenje za svoje stomake zbog žestoke gladi, a predvodnik prvih i posljednjih nikada nije pojeo svoj obrok hljeba dva puta u jednom danu. [50] On je bio povrijeđen na različite načine do te mjere da su povrijedili čast njegove najvoljenije žene. A onda je on, pri kraju svog života, bio iskušan Musejlemom, Tulejhom i el-Ansijem. [51] Kada je preselio, sallallāhu 'alejhi we sellem, njegov štit je bio založen kod Židova za trideset sā'a pšenice. [52]

[48] sūra el-Ahzāb, 11. ājet.

[49] sūra el-Ahzāb, 10. ājet.

[50] Muslim, broj 2970.

[51] ovo su bili ljudi koji su sebi pripisivali poslanstvo.

[52] hadīth bilježi imām el-Bukhārī (broj 2916) od 'Ā'iše, radijallāhu 'anhā.

Poslanici i vjernici su se uvijek susretali sa nevoljama i iskušenjima, s tim da je svako bio iskušavan u skladu sa svojom vjerom. Neki od njih su bili sječeni na polovinu, ali ih ni to ne bi odvratilo od njihove vjere.

Allāhov Poslanik, sallallāhu 'alejhi we sellem, je rekao: ***''Primjer vjernika je kao primjer biljke: vjetar je uvijek tjera da se povija u jednom smjeru, a onda u drugom. Na isti način, vjernik je uvijek suočen sa iskušenjima.''*** [53]

''Primjer vjernika je kao primjer stabla svježe nježne biljkež: nekada vjetar uzrokuje njeno savijanje, nekada se sruši, a nekada uspravno stoji sve dok ne uvene i izumre.'' [54]

Stanje teškoće i iskušenja prouzrokuje da se rob okrene Allāhu, Slavljenom i Uzvišenom. [55] Stanje lahkoće,

[53] hadīth bilježe imām el-Bukhārī (broj 5644) i Muslim (broj 2809) od Ebū Hurejre, radijallāhu 'anh.

[54] hadīth bilježe imām el-Bukhārī (broj 5643) i Muslim (broj 2810) od Ka'ba ibn Mālika, radijallāhu 'anh.

[55] El-Menāwī (*''Fejdul-Qadīr''*, 1/245) je rekao: *''El-Gazzālī je rekao: ''Ako vidite da Allāh, Slavljeni i Uzvišeni, od vas ustrajno uzdržava dunjāluk, iskušavajući vas nevoljama i iskušenjima, znajte da imate veliki status kod Njega. Znajte da On postupa s vama kao što je postupao sa Svojim ewlijama i odabranima i da vas nadzire. Zar niste čuli Njegove riječi:* **''A ti strpljivo čekaj presudu Gospodara svoga. Mi tebe i vidimo i štitimo.''** (sūra et-Tūr 48 ājet)*? Zato shvati i cijeni ovu veliku blagodat prema tebi.''*

blagostanja i bereketa prouzrokuje da se rob okrene od Uzvišenog Allāha:

وَإِذَا مَسَّ ٱلۡإِنسَٰنَ ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوۡ قَاعِدًا أَوۡ قَآئِمٗا

فَلَمَّا كَشَفۡنَا عَنۡهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمۡ يَدۡعُنَآ إِلَىٰ ضُرّٖ مَّسَّهُۥ

"Kada čovjeka snađe nevolja, on nam se moli: ili ležeći, ili sjedeći, ili stojeći. A čim mu nevolju otklonimo, on nastavlja, kao da nam se nije ni obraćao molbom zbog nevolje koja ga je bila zadesila." [56]

Ovo je razlog zašto su oni jedva jeli, nosili skromnu odjeću itd., da bi tako bili u stanju koje bi ih vodilo ka vraćanju Allāhu, Slavljenom i Uzvišenom, i posvećivanje sebe Njemu.

- **BIVANJE ZADOVOLJAN I SMIREN** [57] **SA ISKUŠENJEM TAKO DA BI TO VODILO DO ZADOVOLJSTVA UZVIŠENOG ALLĀHA.**

[56] sūra Jūnus, 12. ājet.

[57] Ridā: suprotno od ljutnje i nezadovoljstva.
El-Džurdžānī je rekao da se to odnosi na radost srca pri dešavanju (pred)određenog.
Ibnul-Qajjim (2/185) je spomenuo da je to smirenost srca u susret preokreta sudbine i čvrsto znanje da će Allāh robu dati samo ono što je dobro za njega.

Ovo je zato što su obojica – i bogobojazni, a i griješnik – suočeni sa iskušenjem, ali ko god je pri nastupu iskušenja nezadovoljan, njemu slijedi nezadovoljstvo i jad u ovom životu i na ākhiretu. Ko god je usljed toga (iskušenja) zadovoljan i smiren, za njega u riznicama leži Allāhovo zadovoljstvo, a ono je veće nego džennet i ono što on sadrži, jer je Uzvišeni Allāh rekao:

وَرِضۡوَٰنٞ مِّنَ ٱللَّهِ أَكۡبَرُۚ

Ibn Redžeb (*''Džāmi'ul-Ulūmi wel-Hikem''*, 1/239) je rekao: *''Ridā je preporučen, dok je sabr obavezan, jer sabr sa sobom nosi veliki udio dobra... Razlika između ridā i sabra je da je sabr uzdržati (obuzdati) svoju dušu od osjećanja i pokazivanja nezadovoljstva i ljutnje ujedinjeno sa osjećanjem bola od onoga što ga je zapalo i želje da to vidi uklonjenim, a ridā je otvorenost srca za ono što ga je zadesilo, njegovo potpuno prihvatanje božanskog predodređenja i njegovo neželjenje da ga vidi uklonjenim. Pa čak i ako čovjek osjeti bol, ridā umanjuje taj bol zbog jeqina (uvjerenja) i ma'rife (spoznaje) koja se ukorijenila u srcu. Pošto ga stanje ridā ojačava, moguće je čak i da ta osoba više ne osjeća nimalo bola.''*

El-Bejheqī (broj 209) bilježi da je Ibn Mes'ūd, radijallāhu 'anh, rekao: *''Ridā je da ne zadovoljavate ljude na račun Allāhovog nezadovoljstva, da ne hvalite nikoga za opskrbu koju vam je Allāh darovao i da ne krivite nikoga za ono što vam Allāh nije dao. Davanje opskrbe nije diktirano ljudskim željama i niti je uzdžano zbog omraženosti drugoga. Allāh je taj koji je putem Svoga znanja i pravde dao da olakšanje i sreća budu u ubjeđenju i ridā'u, i dao je da briga i očaj budu u sumnji i nezadovoljstvu.''*

"A Allāhovo zadovoljstvo je veće od svega toga." [58]

Tj. veće nego džennetske bašte.

Ovo je bio kratki pregled onoga što sam imao na umu u vezi koristi od iskušenja.

Molimo Allāha da nam oprosti i da nam dā blagostanje na ovome svijetu i na ākhiretu. Molimo Ga da nam dā snage da činimo samo ono što On voli i čime je zadovoljan.

Neka su salawāt i selām na Muhammeda, njegovu porodicu i ashābe.

Allāh nam je dovoljan, a divan je On zaštitnik.

[58] sūra et-Tewbe, 72. ājet.

DOSADAŠNJA IZDANJA
"KELIMETUL-HAQQ"**:**

- **Dokazi za obaveznost pokrivanja lica** *(Ebū Ahmed)*
- **Dokazi da je *isbāl harām*** *(Ebū Ahmed)*
- **Kritika demokratije i ilustracija njene stvarnosti** *('AbdulQādir bin 'Abdul'Azīz)*
- **Bolest *irdžā'a*** *(grupa autora)*
- **Šta čini *"Lā ilāhe illAllāh"*, a šta ga poništava?** *(Hamid 'Alī Khān)*
- **Kome se to priviđaju *tekfīrovci* u Sandžaku i Bosni?** (''*Proglas o tekfīru*'' i odgovori na njega) *(Kelimetul-Haqq)*
- **Zalutale sekte *sūfijā* i *ši'ījā*** *(Kelimetul-Haqq)*
- **Isukana sablja na psovača Allāha, vjere i Poslanika** *(Ebū Muhammed el-Maqdisī)*
- ***Šubhe* vezane za propis demokratije u islāmu** *(grupa autora)*
- ***'Aqīda* potpomognute skupine** *('AbdulMedžīd el-Munī')*

- ***Tewhīd el-hākimijje*** *(grupa autora)*
- **Allāhova pomoć je, zaista, blizu** *(Sulejmān bin Nāsir el-'Ulwān)*
- **Demokratija je vjera** *(Ebū Muhammed el-Maqdisī)*
- **Obaveze koje je dužan spoznati svaki muslīmān i muslīmānka** *(šejhul-islām Muhammed bin 'AbdulWehhāb*
- **Ovo je ono što vam je vaš Gospodar obećao** (Reagovanje na incident u Novom Pazaru ispred Arap-džamije) *(Kelimetul-Haqq)*
- **Podučavanje najvažnijim pitanjima** *(Ahmed el-Hālidī)*
- **Može li se opravdavati neznanjem u djelima *velikog širka* i *jasnog kufra*?** *(Ebū Muhammed)*
- ***Milletu* Ibrāhīm** *(Ebū Muhammed el-Maqdisī)*
- ***'Aqīda ehlis-sunneta wel-džemā'ata*** *(Metn/tekst sedam velikih djela 'aqīde muslīmāna na jednom mjestu, u jednoj knjizi: ''Wasitijjska 'aqīda'', ''Tahāwijeva 'aqīda'', ''Kitābut-tewhīd'', ''Tri načela'', ''Otklanjanje sumnji'', ''Djela koja izvode iz vjere'' i ''Šest načela'')*
- ***Šerī'atski* hidžāb** *(Kelimetul-Haqq)*
- **Istina o Turcima Osmanlijama** *(Ebū Ahmed)*

- **Muslīmān ili *mušrik*** *(Ebū Hamza el-Afgānī)*

- **Dokazi za propis prijateljevanja sa *mušricima*** *(šejh Sulejmān bin 'Abdullāh bin Muhammed bin 'AbdulWehhāb)*

- **Biografija *imāma* Ahmeda*, rahimehullāh***

- **Uzvišena znamenitost u vrlinama Ibn Tejmijje** *(imām el-Bezzār)*

- **Osnove sunneta (*Usūlus-Sunne*)** *(imām Ahmed ibn Hanbel)*

- **Islām – savršeno potpuna vjera** *(Muhammed el-Emīn eš-Šenqītī)*

- ***Iblīsova* obmana** *(Ibnul-Džewzī)*

- **Nije musliman onaj ko ne *tekfīri* zakonodavca (propisivača zakona) mimo Gospodara svjetova** *(Ebū Hamza el-Afgānī)*

- ***Mes'ele* vezane za *kufr u tāgūta*** *(Ebū Muhammed)*

- **Laž na vjeru *er-Rahmāna* u Korkutovom prijevodu Qur'āna** *(Ebū Ahmed)*

- **Počinilac *širka* nikada ne može biti musliman** *(Ebū Hamza)*

- **Vjerovanje *imāma* el-Buhārija** *(imām el-Lālikā'ī)*
- **Dovoljnost u vjerovanju** *(Ibn Qudāme el-Maqdisī)*
- **Ovo je naša vjera** *(šejh 'Abdullāh ibn Muhammed ibn 'AbdulWehhāb)*
- **Poniznost u namāzu** *(hāfidh Ibn Redžeb el-Hanbelī)*
- **Vjerovanje četvorice *imāmā*** *(Muhammed ibn 'Abdur-Rahmān el-Humejjis)*
- **Kufrovi Organizacije Ujedinjenih Nacija i njenih zemalja članica** *(Ebū Ahmed)*
- **Putovanje ka Allāhu** *(hāfidh Ibn Redžeb el-Hanbelī)*
- **Opasnost od novotarijā** (*imam eš-Šātibī*)
- **Nevolje i iskušenja** *(imām El-'Izz bin 'AbdusSelām)*
- **Ovo je islām** *(dr. Medždī es-Suftī)*
- **Superiornost znanja prvih nad znanjem potonjih** *(hāfidh Ibn Redžeb el-Hanbelī)*